

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XIX.

НЕДЕЉА 18. НОВЕМБРА 1901.

Број 42.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

КАЛДРМИСАЊЕ БЕОГРАДСКИХ УЛИЦА И ПОСТАВЉАЊЕ ТРОТОАРА

Још из ранијих година Управа општине београдске носила се мишљу, да реши питање о томе: који камен да употребљава за калдрмисање и тротоарисање варошких улица.

Да би се то питање рационално могло решити одбор је општински још у седници својој од 11. априла 1896 г. решио:

„Да се распише стечај, да сви сопственици мајдана и други који желе конкурисати за калдрмисање и тротоарисање, поднесу у остављеном року пријаву са мустром. Да се та мустра камена о трошку понуђача у присуству одборске комисије из мајдана извади, у Београду спреми за испитивање, и одавде пошаље у какав стран завод за испитивање грађевинског материјала, па да се о резултату поднесе одбору извештај, после чега ће одбор изабрати врсте камена, које се за калдрмисање и тротоарисање могу употребити.“

За чланове комисије одбор је био изабрао г.г. Милана Милашиновића, Љубомира Марковића и Д-р Марка Николића, тадање одборнике, ставивши им у дужност, да кад буду мустре камена узимали, уједно констатују и моћност дотичног мајдана, а такође сами и стечај за пријаву распишу.

Изабрата комисија извршила је поверени јој посао и поднела одбору извешће следеће садржине:

„Одбору општине града Београда.

„Одлуком својом од 11. априла 1896 год. АБр. 2875 одбор је изволео потписатима ставити у дужност, да путем општинских новина, позову домаће притежаоце каменних мајдана, који би вољни били примити се набавке камена за калдрмисање улица и тротоара, да своје мајдане општинском суду пријаве, а за тим да оду на лице места и да из дотичних мајдана у присуству притежаоца извади мустре камена, и да исте пошаљу на техничко испитивање коме признатом европском заводу.

„Потписато повереништво је према тој одлуци поступило те је у бр. 16. општинских новина од 14. априла ове године објавило дотични оглас.

„На тај оглас одазвале су се до стављеног рока 30. априла ове године фирме:

Г.г. Мијатовић, Голумбовски и комп. из Београда и
Г.г. Благојевић и комп. из Голупца.

„Повереништво је 19. маја изашло и прегледало мајдан г.г. Мијатовића и Голумбовског у Ришњу, те је у присуству сопственика изузело из њиховог мајдана 18 комада коцака разне величине, исте је у један сандук затворило и у Београд донело.

„Тако исто је поступио на дане 21., 22. и 23. маја у мајдану код Добре на Дунаву, сопственика г.г. Благојевића и комп. и у мајдану истих сопственика у Ришњу на дан 26. маја.

„Пошто су све те мустре донесене биле у Београд и пренете у стан г. Милашиновића, отпочето је израђивање коцака у прописном облику а под непрекидним надзором првопотписата два члана овога повереништва.

„Овај посао довршен је 19. јуна. Јуна 29. састало се је повереништво у стану г. Милашиновића и прегледало је све израђене коцке.

„Нађено је, да је од сваке мустре камена израђено по 14 комада правих коцака са странама од 7 сантиметара дужине, и по 2 комада паралелоипеда са странама од 6 на 6 на 8 сантиметара; свега дакле израђено је 48 комада коцака.

„Све коцке из једног мајдана обележила је комисија на једној страни, паралелној — природном лежишту, са извесним знаком у самој боји, па је за тим спаковала све коцке у један нарочито спреман сандук, исти заковала и гвозденим обручима утврдила.

„Овај сандук предала је комисија овдашњој шпедитерској фирми Кон и Митлер, да га отпрати као брзовозну робу швајцарском заводу за испитивање јачине материјала у Цириху — Eidgenöss. Anstalt zur Prüfung von Baumaterialien in Zürich Leonhardgasse.

„У овде приложеном, нашим печатима запечаћеном завоју, наведени су знаци, којима су поједине серије коцака обележене, као и имена њихових сопственика и мајдана од куда су узете мустре камена.

„Овај завој смеће се тек онда отворити, пошто приспу из Цириха сведошце о извршеним опитима над послатим камењем, а пред самим општинским одбором.

„Повереништво је овим своју задаћу испунило, и захваљује одбору на указатом му поверењу.

Београд 6. Јула 1896 г.

Чланови комисије:

М. Милашиновић с. р.
Љуб. Марковић с. р.
Др. Марко Николић с. р.

Пошто су у општинском суду примљене сведошце, о којима је реч у предњем извешћу комисије он је извешће комисије са добивеним сведошцама и запечаћеним завојем, о коме је такође реч у предњем извешћу комисије изнео општинском одбору на решење у седници његовој од 12. децембра 1896 г. Том приликом, пошто је прочитано извешће комисије, отворен је поменути, печатима комисије запечаћени завој, у присуству општинског одбора и у истом је нађено писмено следеће садржине:

„У извештају потписатог повереништва од 6. Јула 1896 г. поменуте коцке, које су послате на испитивање у Цирих, обележене су овако:

Коцке из Мајдана у Ришњу господе Мијатовића, Голумбовског и комп. означене су са I.

Коцке из Мајдана у Добри господе Благојевића и комп. означене су са II.

Коцке из Мајдана у Добри господе Благојевића и компаније означене су са III.

Београд 6. Јула 1896 г.

Чланови повереништва:

М. Милашиновић с. р.
Љуб. Марковић с. р.
Др. Марко Николић с. р.“

За тим је одбор у тој својој седници одлучио:

Да се предходно преведу са немачког добивене сведошце циришког завода о испитивању послатих му врста камена и по том поднесу одбору на решење.

Стицајем околности тај је посао остао неизвршен, па чак шта више и саме оригиналне сведошце циришког завода загубљене су.

Данашња општинска управа, носећи се такође мишљу за решење питања о томе: који камен да се употреби за калдрисање варошких улица и постављање тротоара, да би то питање што рационалније решила, обратила је се поменутом цришком заводу с молбом, да јој пошаље веран препис сведоцаба о извршеном испитивању послатих му на испитивање врста камена, и благодарећи добром уређењу истог завода добила је одмах верне преписе поменутих сведоцаба, које у верном преводу доносимо ниже у нашем листу с тим, да ћемо донети доцније и решење општинске управе по истом предмету.

Те сведоцбе гласе:

Федерални завод за испитивање материјала на Политехници у Цириху.

СВЕДОЦБА

Категорија А: Природно камење за грађење (исцрпна проба).
На захтев г. инспектора М. Милашиновића у име општине града Београда.

Предмет: Природни камен за грађење **№ I Рипањски камен**.
Приспео предмет за испитивање: 21 Јула 1896 (н. ст.)
Извршено испитивање: непосредно по пријему.

1. Геолошка старост и петрографске особине.

Глимердијабаз, богат глимером са прилично великим издвојеним гламеровим површинама (цепљикама).

2. Тежина.

Средња специфична тежина из два посматрања нађена, без пора је = 2,84 кгр. на литар
са порама = 2,68 „ на литар

3. Порозност.

Из бројева за тежину израчуната је порозност по формули:

$$\eta = \frac{\alpha - \delta}{\alpha} 100; \eta = 5,6\% \text{ запремине камена.}$$

4. Моћ упијања воде.

Текући број	ПОВРШИНА ПРОВНОГ КАМЕНА				ЦЕЛОКУПНО УПИЈАЊЕ ВОДЕ		ПРИМЕДБА
	ТРИ ЧАСА ПОСЛЕ ЛЕЖАЊА У ВОДИ				ОД КОМАДА	ОД 1,0 КГР.	
	110°C осушен	24	48	672	ПРОВНОГ	КАМЕНА	
	K i l o g r a m m						
1	0,910	0,921	0,921	0,923	0,013	0,014	
2	0,901	0,904	0,904	0,905	0,004	0,004	
3	0,892	0,895	0,896	0,897	0,005	0,006	
4	0,890	0,901	0,901	0,902	0,012	0,013	
СРЕДЊА ВРЕД.	—	—	—	—	0,008	0,009	

Према томе после 28 дана

$$V = \frac{G}{\delta} = 0,335 \text{ литара материјала каменог упили}$$

су воде.

$G_w = 0,008 \text{ кгр.} = V_w = 0,008 \text{ литара т. ј. } 2,4\% \text{ првобитне запремине камена.}$

Овом упијању воде одговара провидна порозност од

$$\eta_0 = 100 \frac{V_w}{V} = 2,4\% \text{ запремена камена.}$$

5. Издржљивост на мразу.

Четири претходна комада (коцке) на 110°C исушена била су изложена после 28-дневног лежања у води, 25 пута смржњавању до — 18°C и потапању у воду, која је била температуре ваздуха, и при томе су учињена следећа посматрања.

Ни ивице ни површине пробних камена нису повређене — оштећене.

* У оригиналу не стоји који је камен али је у преводу то стављено ради прегледности.

6. Јачина камена под притиском.

За испитивање материјала на притисак управно и паралелно на његово природно лежиште слојева у сувом и засићеном стању прво су одговарајуће површине, које ће бити притиснуте, изрендисане дијамантским рендетом и онда углачани.

Од тако спремљених комада за пробу 7 комада су положени у воду, а други да би се исушили до константне (сталне тежине), положени су у један апарат за сушење.

У води су остали 28 дана и онда су заједно са оним исушеним метуте међу равне плоче које су око кугластих зглавака покретне, и у таком стању стављене на машину за испитивање притиска.

Ради одређивања измена у кохезији материјала услед дејства мрза у 25 пута на исти начин су спремљене коцке, као и оне горње и у мокром стању са осталим коцкама подвргнуте проби притиска.

РЕЗУЛТАТИ

ТЕК. БРОЈ НАЧИН ОПТЕР.	ДИМЕНЗИЈЕ			ПОВРШИНА ПРЕСЕКА cm ²	ПРИТИСАК		НАПОМЕНА
	ШИРИНА	ДЕБЉИНА	ВИСИНА		ТОТАЛ тн	НА cm ²	
У СУВОМ СТАЊУ							
1 I	7.05	7.08	6.94	49.9	65.1	1.305	
2 "	6.96	7.00	6.77	48.7	57.1	1.173	
3 "	6.95	6.98	6.86	48.5	60.0	1.237	
4 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				60.7	1.238	тј. 1238 kg/cm. ²
5 II	6.94	6.98	6.90	48.4	52.0	1.075	
6 "	6.90	7.08	6.94	48.8	55.0	1.127	
7 "	6.97	7.07	6.63	49.3	63.6	1.290	
8 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				56.9	1.164	тј. 1164 kg/cm. ²
У ВОДОМ ЗАСИЋЕНОМ СТАЊУ							
9 I	6.96	6.93	6.89	48.2	65.4	1.357	
10 "	6.91	6.98	6.93	48.2	62.2	1.291	
11 "	7.00	6.96	6.83	48.7	55.3	1.136	
12 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				61,0	1,261	тј. 1261 kg/cm. ²
13 II							
14 "							
15 "							
16 "							
17 I	6.90	6.95	7.05	48.0	64.8	1.350	
18 "	6.81	7.00	7.00	47.7	53.2	1.115	
19 "	6.93	6.95	6.94	48.2	70.0	1.452	
20 "	6.95	7.06	7.00	49.1	61.0	1.242	
	Средња вред.				62.3	1.290	тј. 1290 kg/cm. ²

Цирих, 14. Октобра 1896.

За федерални завод за испитивање материјала
Директор **Dr. Schüll**

Београд октобра 1901.

Превео и сравнио

М. С. Милосављевић, општ. инжињер.

Федерални завод за испитивање материјала на
Швајцарској Политехници у Цириху.

СВЕДОЦБА

Категорија А: Природни камен за грађење (исцрпна проба).
На захтев госп. инспектора М. Милашиновића у име општине града Београда.

Предмет: Природни камен за грађење означен са **№ II Добрањски**.

Предмет за испитивање приспео: 21 Јула 1896.

Испитивање извршено: одмах по пријему предмета.

* Види напомену код прве сведоцбе.

Резултат испитивања:

1. Геолошка старост и петрографске особине.

Хорнблендеандезит, профираст, средње зрн.

2. Тежина.

Средња специфична тежина из два опита нађена

без пора $\alpha = 2,75$ кгр. на литар

са порама $\delta = 2,63$ " " "

3. Порозност.

Из напред наведених бројева израчунава се порозност материјала по формули:

$$\eta = \frac{\alpha - \delta}{\alpha} 100 = 4,4\% \text{ запремине камена.}$$

4. Способност упијања воде.

Редни број	ТЕЖИНА ИСПИТАНИХ КОЦАКА				УКУПНА ТЕЖИНА УПИЈЕНЕ ВОДЕ		ПРИМЕДБА
	Сушење при топлоти од 110° С	П О С Л Е			У ИСПИТАНОЈ КОЦКИ	НА 1 КГР. КАМЕНА	
		24	48	672			
	ЧАСОВНОГ ЛЕЖАЊА У ВОДИ						
	K i l o g r a m m						
1	0,885	0,891	0,891	0,892	0,007	0,008	
2	0,883	0,889	0,889	0,889	0,006	0,007	
3	0,873	0,879	0,880	0,880	0,007	0,008	
4	0,919	0,922	0,922	0,923	0,004	0,004	
СРЕДЊА ВРЕД.	—	—	—	—	0,006	0,007	

Према томе камен је од 0,338 литара воде упио после 28 дана 0,06 kg. = 0,006 литара, т.ј. 1,8% првобитне запремине.

Ово упијање воде одговара привидној порозности од $\eta_0 = 1,8\%$ запремине камена.

5. Издржљивост на мразу.

Четири од напред поменутих коцака осушених на топлоти од 110° С, пошто су лежале у води 28 дана, изложене су 25 пута вештачкој температури на — 18° С и опет потопане у воду која је имала температуру ваздуха, па је при тим опитима утврђено: да мраз није повредио ни ивице ни површине испитаних коцака.

8. Јачина под притиском.

Да би се дознало колики притисак може камен издржати у вертикалном и паралелном правцу према његовом природном лежишту у сувом и водом засићеном стању, дотичне су коцке претходно на струганци са дијамантним сочивима равно остругане и за тим углачане. Од тако спремљених коцака 7 комада метуте су у воду у нарочиту справу, а остале осушене до сталне тежине у нарочитом апарату. Коцке су остале у води 28 дана, па су за тим једновремено са осушеним без икаквих додатака метуте између равних плоча за притискивање, које су око кугластих зглавака покретне, те су за тим у таквом стању уметнуте у машину за испитивање притиска.

Да би се испитало у колико камен мења своју кохезију на исти су начин спремљене коцке, које су биле изложене 25 пута упливу мрза, па су онда у мокром стању подвргнуте притиску.

Резултати јачине под притиском:

ТЕК. БРОЈ НАЧИН ОПТЕР.	ДИМЕНЗИЈЕ			ПОВРШИНА ПРЕСЕКА cm ²	ПРИТИСАК		НАПОМЕНА
	ШИРИНА	ДЕВЉИНА	ВИСИНА		ТОТАЛ тп	НА cm ²	
У СУВОМ СТАЊУ							
1 I	7.01	6.83	6.84	47.9	92.3	1.927	
2 "	6.96	6.96	6.92	48.4	91.9	1.899	
3 "	6.98	6.96	6.95	48.6	87.5	1.901	
4 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				90.6	1.876	тј. 1876 kg./cm. ²
5 II	6.97	6.94	6.91	48.4	95.5	1.973	
6 "	6.98	6.87	6.94	47.9	89.2	1.862	
7 "	7.04	7.00	6.91	49.3	97.7	1.982	
8 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				94.1	1.939	тј. 1939 kg./cm. ²
У ВОДОМ ЗАСИЋЕНОМ СТАЊУ							
9 I	7.00	6.91	6.93	48.4	66.0	1.364	
10 "	7.13	7.05	6.94	50.3	80.0	1.591	
11 "	6.98	7.04	6.85	49.1	75.8	1.544	
12 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				73.9	1.500	тј. 1500 kg./cm. ²
ПОСЛЕ 25-СТРУКОГ МРЖЊЕЊА У ВОДОМ ЗАСИЋЕНОМ СТАЊУ							
1 I	6.95	7.02	6.93	48.8	87.9	1.801	
2 "	6.84	7.00	7.00	47.9	92.3	1.927	
3 "	6.82	7.00	6.92	47.7	78.6	1.658	
4 "	6.86	6.94	6.94	47.6	81.9	1.721	
	Средња вред.				85.2	1.777	тј. 1777 kg./cm. ²

Цирих, 14. Октобра 1896.

За федерални завод за испитивање материјала
Директор **Dr. Schüll**

Београд октобра 1901.

Превео и савнио
М. С. Милосављевић, општ. инжињер.

Федерални завод за испитивање материјала на
Швајцарској Политехници у Цириху.

СВЕДОЦБА

Категорија А: Природни камен за грађење (исцрпна проба).
На захтев г. инспектора М. Милашиновића у име општине града Београда.

Предмет: камен за грађење № III Благојевић — Рипањски.*

Приспео предмет за испитивање: 21 јула 1896.
Испитивање извршено: одмах по пријему.

Резултат испитивања:

1. Геолошка старост и петрографске особине.

Дадит зрнаст (средње зрнаст) хомоген.

2. Тежина.

Средња специфична тежина из два опита нађена

без пора $\alpha = 2,70$ кгр. на литар

са порама $\delta = 2,57$ " " "

3. Порозност.

Из напред наведених бројева израчунава се порозност материјала по формули:

$$\eta = \frac{\alpha - \delta}{\alpha} 100 \eta = 4,8\% \text{ запремине камена.}$$

*) Види напомену код прве сведоцбе.

4. Моћ улијања воде.

Редни број	ТЕЖИНА ИСПИТАНИХ КОЦАКА				УКУПНА ТЕЖИНА УЦИЈЕНЕ ВОДЕ		ПРЕДМЕТ
	Осуше-них на 110° С	П О С Л Е			У ИСПИТА-НИМ КОЦ-КАМА	НА 1 КГР. КАМЕНА	
		24	48	672			
	САТИ ЛЕЖАЊА У ВОДИ						
	K i l o g r a m m						
1	0,885	0,892	0,893	0,895	0,010	0,011	
2	0,911	0,916	0,918	0,920	0,009	0,010	
3	0,888	0,895	0,895	0,997	0,009	0,010	
4	0,880	0,889	0,890	0,892	0,012	0,014	
СРЕДЊА ВРЕД.	—	—	—	—	0,010	0,011	

Према овоме камен је од 0,347 литара упио после 28 дана 0,010 кгр. = 0,010 литара или 2,9% првобитне запремине, што одговара привидној порозности од $\eta_0 = 2,8\%$ запремине камена.

5. Издржљивост на мразу.

Четири од напред поменутих коцака, осушених на то-плоти од 110° С а за тим у води остављених 28 дана, изложене су 25 пута вештачкој температури на — 18° С и опет потапане у воду, која је имала температуру ваздуха, па је при тим опитима утврђено да мраз није повредио ни ивице ни површине поменутих коцака.

6. Јачина под притиском.

Да би се дознало колики притисак може издржати камен у вертикалном и паралелном правцу према његовом природном лежишту у сувом и водом засићеном стању, дотичне су коцке предходно на стругаљци на дијамантним сочивом равно остругане, а за тим углачане, па су за тим седам од тако спремљених коцака метуте у воду (у нарочиту справу), а остале су осушене до сталне тежине у нарочитом апарату. Коцке су остале у води 28 дана, па су за тим једновремено са осушеним без икаквих додатака метнуте између равних плоча за притискивање, које су око кугластих зглавака покретне, те су за

тим у таквом стању уметнуте у машину за испитивање притиска.

Да би се испитало у колико камен мења своју кохезију на исти су начин спремљене и коцке које су биле изложене 25 пута упливу мрза, па су и оне у мокром стању подвргнуте притиску.

Резултати јачине под притиском ови су:

ТЕК. БРОЈ НАЧИН ОПТЕР.	ДИМЕНЗИЈЕ У СМ.			ПОВРШИНА ПРЕСЕКА cm ²	ИЗДРЖЉИВОСТ НА ПРИТИСКУ		НАПОМЕНЕ
	ШИРИНА	ДЕБЉИНА	ВИСИНА		total tn	на cm ²	
У СУВОМ СТАЊУ							
1 I	6.98	7.03	6.93	49.4	90.4	1.830	
2 "	7.15	7.17	7.01	51.3	95.1	1.854	
3 "	7.00	7.02	6.86	49.1	89.9	1.831	
4 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				91.8	1.838	т.ј. 1838 kg./cm. ²
5 II	7.01	6.96	6.91	48.8	62.2	1.275	
6 "	7.04	7.11	6.99	50.0	102.9	2.058	
7 "	7.05	7.07	6.87	49.8	95.5	1.918	
8 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				86.9	1.750	т.ј. 1750 kg./cm. ²
У ВОДОМ ЗАСИЋЕНОМ СТАЊУ							
9 I	7.04	7.08	7.00	49.8	61.7	1.239	
10 "	7.10	7.03	6.94	49.9	62.6	1.255	
11 "	7.08	7.00	7.01	49.6	59.7	1.204	
12 "	—	—	—	—	—	—	
	Средња вред.				61.3	1.233	т.ј. 1233 kg./cm. ²
ПОСЛЕ 25-СТРУКОГ МРЖЊЕЊА У ВОДОМ ЗАСИЋЕНОМ СТАЊУ							
1 I	6.96	6.96	6.96	48.4	70.2	1.450	
2 "	6.97	7.01	7.00	48.9	81.1	1.658	
3 "	6.92	7.14	7.10	49.4	84.4	1.708	
4 "	6.92	7.08	7.00	49.0	66.0	1.347	
	Средња вред.				75.4	1.541	т.ј. 1541 kg./cm. ²

Цирих, 14. Октобра 1896.

За федерални завод за испитивање материјала
Директор **Dr. Schüll**

Београд октобра 1901.

Превео и сравио

М. С. Милосављевић, општ. инжињер.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
30. октобра 1901 год.

Председавао председник општине г. Милован Р. Маринковић. Присутствовали чланови суда г.г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника били г.г. Ђ. Соколовић, Дамњан Стојковић, Благоје Милошевић, Миша Полићевић, Дим. Миленковић, Давид Були, А. Н. Ђосмановић, Јанаћ М. Јанковић, Мих. Михаиловић, Стојан Пајкић, М. Савчић, Р. Драговић, Васа Николић, Сима Николић, Ив. Ивковић, Атанасије Петровић, Јован Петровић, Спасе Илић, Младен Николић, М. Кљисе, М. Штрбић, Милутин Степановић, Јован Илић, Љуба Дојчиновић, К. Н. Лазаревић, Н. Спасић, Милутин Ј. Божић, Петар Новаковић, В. М. Тодоровић, Миленко Стефановић и Д. Тадић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

(СВРШЕТАК)

Одборник г. Милушин Божић налази да ово питање није довољно проучено од комисије која га је проучавала, а међу тим је тако важно да се не може на брзо решити. Предлаже да одбор власти председништво, да оно образује једну комисију у коју да изабере поред виђених грађана трговачког и осталих редова и од чиновника, који су имали прилике, бавећи се по страним земљама ради студирања, да виде како су поједине европске вароши та питања решиле, те да и та комисија проучи овај предмет са председништвом и изјави своје мишљење о томе: на који би се начин исто најправилније расправило.

Одборник г. Веља Тодоровић наводи да се овај предлог г. Божића слаже готово потпуно са његовим предлогом и тражи да се предлог г. Божића стави на гласање.

Одборник г. Милушин Степановић, — да би се видело како мишљење влада у одбору, а на име: да ли је већина одбора за то да границе варошког рејона оставу по старом или да се имају проширити, — тражи да председништво стави на гласање питање о томе.

Одборник г. Милушин Божић тражи да се његов предлог стави на гласање.

Председник није никако за комисију нити усваја предлог г. Степановића. Налази да се тај предмет може претресањем у одбору како треба проучити па кад се на тај начин у неколико седница буде проучио доћи ће се до решења. С тога је мишљења, да се даља дебата по овоме предмету у овој седници прекине и да се претресање истог продужи у неколико идућих седница док исто питање не дозре за решење.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Усваја се ово мишљење председника општине, да се дебатоване по овоме предмету продужи у идућим седницама док се довољно не проучи за решење.

VII

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: избор једног лекара; продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда; извештај економног одељења о држаним лицитацијама за издавање под закуп општ. добара; молбе Петра Илића, рудар. инжињера и Алексе Бибе трговца за повраћај трошарине; избор инжињера помоћника

управника водовода; избор поротника за вар. Београд за 1902 годину; избор члана надзорне комисије на место пок. Мише Марковића; предлог грађевинског одељења за повећање броја цртача; предлози суда за одобрење накнадних кредита на извесне буџетске партије; саопштење одговора г. министра војног по предмету тражења општ. суда, да се општина допусти, да уреди мали калимегдан и подигне автпроте са савске стране великог калимегдана и саопштење процене имања Милана Живковића у сремској улици, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

РЕДОВНИ САСТАНАК
2. новембра 1901 г.

Председавао председник општине г. Милован Р. Маринковић. Присутствовали чланови суда г.г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника били: г.г. Ђ. Соколовић, Дамњан Стојковић, Миша Полићевић, Дим. Трије Миленковић, Милутин Степановић, Јанаћко М. Јанковић, Давид Були, М. Савчић, Н. Спасић, Мих. Михаиловић, Милутин Божић, Љуба Дојчиновић, Благоје Јовановић, Благоје Милошевић, Васа Николић, Ђ. Митић, Р. Драговић, Петар Новаковић, Миленко Степановић, Јован Петровић, Сима Николић, Ивко Ивковић, Ђ. М. Станојевић, Атанасије Петровић, Спасе Илић, Младен Николић, К. Н. Лазаревић, Јован Илић, Д. Тадић и М. Штрбић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Пошто је прочитан записник одлука седнице држане тридесетог октобра тек. године одборник г. Димитрије Миленковић наводи, да је у говору одборника г. Милутина Степановића по предмету

упућених питања на председништво односно безимених друштава за трамвај и електрично осветљење у прошлој седници деловођа погрешно ставио реч „нагна“, а требао је да употреби глагол приморати у место глагола „нагнати“ и да у место речи „нагна“ стави реч „примора“ јер је то правилније а и сам ј г. Степановић у томе своме говору употребио глагол приморати. Сем тога наводи, да је у његовом говору по предмету претреса извешћа комисије за проучење питања о утврђењу варошког рејона изостављена реченица „пошто Београд има свој природни рејон, којим се и зграде обухватају.“

Тражи да се те погрешке исправе.

Одборник г. Милушин Степановић наводи да су на крају првог његовог говора по истом предмету погрешно стављене речи: „а у којим границама изјасниће се кад се буде приступило коначном решењу овога питања“ а треба да стоји, „а на име да се границе новог рејона утврде од Вајфертове пиваре па друмом који спаја крагујевачки и тончидерски друм, за тим потоком од „Чубуре“ до прве трошаринке станице; одатле путањом до више тако званог Миљковићевог имања (а ово би се имало за општину експроприсати ради проширења) поред тог имања до пута од „Чубуре“ па туда обухватајући све подигнуте куће изаћи на друм цариградски и овим ићи по предлогу комисије даље до Дунава.“

Тражи да се ова исправка у записнику учини.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Прима се записник одлука седнице држане тридесетог октобра тек. године са напред изложеним изменама и допунама.

II

Одборник г. Ђока Станојевић наводи, да су новине донеле, да је приликом упућених питања на председништво у прошлој одборској седници по предмету електричног осветљења и трамваја, одборник г. Милушин Степановић изјавио да надзорна комисија врло лабаво води надзор над друштвима за осветљење и трамвај и да с тога иста друштва не испуњавају уговорне обавезе. Као председник исте комисије дошао је да у име комисије одбије од исте тај прекор. Садања надзорна комисија не може за то ни у колико бити крива. Познато је, да је надзорна комисија била укључена и да није постојала скоро три године и да је тек Јануара ме сеца ове године изабрата. Међу тим је неоспоран факт, да развој електрицитета треба пратити и проучавати без прекида и да је надзорна комисија требала на томе непрекидно да делује. Чим је садања надзорна комисија изабрата она је одмах прегледала сву електричну инсталацију, па је о извршеном прегледу и о нађеним неисправностима у истој поднела општ. суду извешће а друштво позвала да у остављеним му роковима све константоване неисправности доведе у ред.

Тако је комисија за то оставила друштву три рока, према могућности довођења у исправност појединих константованих неисправности и то један је рок био од 15 дана, други од 30 дана, а трећи рок за 10 октобар ове године.

По истеку сваког овог рока комисија је понова извршила преглед инсталације друштвене да би се уверила је ли друштво по њеним примедбама инсталацију у ред довело. О нађеном стању инсталације приликом ових поновних прегледа комисија је поднела општинском суду извештаје.

Према овој комисија је учинила са своје старне све шта је могла учинити, а што ти извештаји нису још изнесени пред одбор она за то не може бити одговорна, јер она у својим рукама нема извршну власт већ је њена дужност,

да сваку неправилност констатује, позове друштво да је одклони, а за тим се увери, је ли друштво по примедби комисије поступило или не, а о свему томе да извести општински суд. Са наведених разлога комисија налази да до ње нема никакве кривице и он у име комисије одбија сваки прекор упућен јој.

Председник је изјавио да се не сећа, да је у прошлој седници ма ко у томе смислу пребацио надзорној комисији, да је иста лабава у вршењу своје дужности.

Одборник г. Никола Спасић тражи да се извештаји надзорне комисије, о којима је реч у говору одборника г. Ђока Станојевића изнесу што скорије пред одбор.

Председник изјављује, да је у прошлој и ранијим седницама дао потребну изјаву по овој ствари и да ће поступити онако, како се је том приликом изјаснио.

Одборник г. Милушин Степановић радује се што је надзорна комисија тако осетљива и што је изаслала свога председника г. Станојевића да од ње одбије прекор да је у раду лабава.

Желео би да комисија не врши свој посао канцеларски, да подноси општ. суду извешћа о неисправности безимених друштава и да на томе остаје, већ да води старање да њени извештаји излазе пред одбор одмах а не тек после године дана.

Сем тога тражи да комисија изнађе пут и начин, да се садањи контери који су се показали врло непрактични и по потрошаче струје штетни замене другим практичнији. А сем тога да се друштво опомене да их увек има у потребном броју. Наводи како је он тражио да му се за његову инсталацију даде електрична струја па му друштво исту није могло убрзо дати, изговарајући се да су му контери на испитивању у физичком институту Велике Школе. Међу тим кад је друштво у његову инсталацију наместило контер видео је, да је исти испитиван још 1897 године, а то значи да друштво нема у довољном броју контере већ чека док неки од абонената не откаже струју па онда контер од инсталације таквих абонената даје новим, а то не сме ни у ком случају бити.

Одборник г. Ђока Станојевић пита одборника г. Степановића, да му одговори: па који ће начин надзорна комисија дејствовати па да њени извештаји и предлози буду изношени на време пред одбор па објашњава, да комисија за то апсолутно нема могућности.

Даље наводи, како се је надзорна комисија увек радо одазивала молбама грађана потрошача струје и исте упућивала како да заштићују своја права која су им уговором о осветљењу огарантована, али да се исти по упућивањима комисије нису управљали, а за то опет комисија не може бити крива.

Одборник г. Милушин Степановић одговара г. Станојевићу, да је начин да се извештаји надзорне комисије износе на време од стране општ. суда одбору тај, да надзорна комисија приликом подношаја својих извешћа извештава одборнике па да исти упућују питање на председништво.

Одборник г. Ђока Станојевић одговара, да је пре извесног времена баш г. Степановића известио о поднесеним извешћима па ипак није ништа урађено да се ти извештаји изнесу пред одбор.

Председник је изјавио, да остаје при својој изјави датој у прошлој седници по овим стварима и моли да се пређе на дневни ред.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Да се пређе на дневни ред.

III

По прочитању акта кварта дорђолског АБр. 10212, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су му непознати Сима Бирцанин и Јозеф Стелика кочничари трамваја.

IV

Председник извештава одбор да је општински суд решењем својим од 31. октобра тек. године АБр. 10102, одлучио: Да цена хлеба за прву половину месеца новембра тек. године т.ј. од првог истог месеца искључно буде двадесет и четири паре дин. по килограму, а хлеб да се продаје по двадесет и пет пара дин. у тежини од 1042 грама.

По саслушању тога и по прочитању поменутог решења суда, — одбор је примио к знању са одобравањем ово решење суда о одређеној цени хлеба за прву половину месеца новембра тек. године.

V

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 9947, о држаној лицитацији за издавање под закуп општинских дућана на Цветном тргу ван велике зграде, — одбор је решио:

Да се општински дућани на Цветном тргу ван велике зграде издаду под закуп под прописаним погодбама а за време од првог јануара па до тридесет првог децембра хиљаду девет стотина друге године закључно и то:

1. Под бр. 5 и 6 Јовану Филиповићу по закупну годишњу цену од осам стотина динара;

2. Под бр. 8 Милану Караклајићу по закупну годишњу цену од две стотине осам динара и педесет пара динарски;

3. Под бр. 9 Ђорђу Ђорђевићу по закупну годишњу цену од две стотине деведесет динара;

4. Под бр. 12 Манојлу Ранковићу по закупну годишњу цену од две стотине седамдесет и три динара;

5. Под бр. 13 Гаси Харизовићу по закупну годишњу цену од четири стотине петнаест динара и десет пара динарски;

6. Под бр. 14 Тодору Михаиловићу по годишњу закупну цену од четири стотине динара и педесет пара динарски;

7. Под бројом 17, 18 и 19 Николи Петровићу по годишњу закупну цену од хиљаду две стотине седамдесет и шест динара и педесет пара динарски;

8. Под бр. 20 Ђорђу Манчићу по закупну годишњу цену од три стотине и шест динара и педесет и пет пара динарски;

9. Под бр. 21 Ђорђу Манчићу по закупну годишњу цену од сто осамдесет динара и педесет и пет пара динарски; и

10. Под бр. 21 Ђури Иванчевићу по закупну годишњу цену од две стотине седамдесет и пет динара.

Да се за издавање под закуп ових дућана под бр. 15 и 16 држи понова лицитација.

VI

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 9881 и 9957 о држаним лицитацијама за издавање под закуп месарских дућана у великој згради на Цветном тргу и пиљарских тезги у истој згради, — одбор је решио:

Да се понова држи лицитација за издавање под закуп ових општинских добара.

VII

По прочитању акта управе општинске трошарине Абр. 9966 и 10025, којима сироводи суду молбе Алексе Ђ. Бибе трговца и Петра А. Илића, рударског инжењера, којима траже повраћај трошарине, — одбор је решио:

Да се из овогодишњег прихода трошаринског врати:

1. Алекси Биби, оvd. трговцу, четрдесет и седам динара и шесет и осам парадин. наплаћене му општинске трошарине на пет стотина деведесет и шест литара вина које је по том извезао из трошаринског рејона ако управа општинске трошарине има уверење да је то оно исто вино које је г. Биба раније у трошарински рејон увезао.

2. Петру А. Илићу, рударском инжењеру, дванаест и по динара наплаћене му општинске трошарине на 5000 килограма креча, који је по том извезао ван трошаринског рејона.

VIII

По прочитању акта управе водовода Абр. 9882, којим предлаже да се у општинску службу прими за инжењера — помоћника управника водовода — од пријављених кандидата, на расписани конкурс. Кирило Савић, инжењер министарства грађевина, са годишњом платом од четири хиљаде динара, која ће му се рачунати од дана ступања на дужност, — одбор је решио:

Да се у општинску службу прими за инжењера — помоћника управника општинског водовода — Кирило Савић, инжењер министарства грађевина, са платом од четири хиљаде динара на годину, која ће му се рачунати од дана ступања на дужност а издавати из дотичне буџетске партије.

У дужност ће се увести по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра грађевина.

IX

Председник извештава одбор, да према закону о пороти, одбор треба да изабере 80 грађана београдских за поротнике за вар. Београд за 1902 годину, и подноси одбору списак 160 грађана београдских, који имају прописане погодбе за поротнике, који је општински суд спремио, молећи одбор, да из истог избере потребан број поротника.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да у 1902 години буду поротници за варош Београд ови грађани београдски и то: Аксентије Тодоровић, магација Алекса Ђ. Биба трговац, Алекса Дејановић, приватнијер, Алекса Н. З. Поповић, јувелир, Александар Нанка, хотелијер, Андреја Живадиновић, пензионар, Арон М. Леви, трговац, Благоје Т. Недић, пензионар, Богољуб С. Николић, бакалин, Божа К. Васић бакалин, Бори воје Нешић, пензионар, Видоје Виторовић, кројач, Влада Б. Вељковић, кафеџија, Владимир М. Благојевић, трговац, Владимир Т. Станковић, приватнијер, Владимир М. Шимановић, бакалин, Глиша Стојичевић, пензионар, Горчаков Миловановић, воскар, Давид Пијаде трговац, Димитрије Мирковић, трговац, Димитрије Молеровић, пензионар, Димитрије Т. Петровић, хотелијер, Димитрије Шићански, грађевинар, Драгомир Радуловић, банкар, Драгутин Ђукановић, трговац, Драгутин Мушкатировић, трговац, Драгутин Шумаревић, трговац, Душан Ђ. Миљевић, хотелијер, Душан Недић, трговац, Душан Ђ. Ристић, трговац, Душан Тодоровић, бакалин, Ђорђе Б. Вељковић, економ, Ђорђе А. Димитријевић, трговац, Ђорђе Ј. Мостић, спедитер, Ђорђе Р. Одавић

приватнијер, Ђорђе Павловић, трговац, Ђорђе Стејин, пензионер, Живко Ј. Ђорђевић, воскар, Живојин Пауновић, трговац, Зарија Угреновић, трговац, Иван Павловић, кројач, Иван Станисављевић, кафеџија, Илија Антоновић, гвожђар, Илија С. Илић, трговац, Илија Д. Марић, трговац, Илија Цветановић, сапунџија, Исак Д. Тајтац, трговац, Јанко Глишић, кафеџија, Јован Бадемлић, пензионар, Јован Гргић, трговац, Јован Ђуровић, трговац, Јован Лазаревић, пензионар, Јован С. Миловановић, трговац, Јован С. Петковић, економ, Јован Смедеревац, инжењер Јордан Антоновић кафеџија, Јоца Барловац, индустријалац, Јоца Јуришић, ковач, Јоца М. Николић, бакалин, Којадин С. Караџић, бакалин, Коста М. Глишић, бакалин, Коста М. Ђурић, комисионар, Коста П. Јанковић, фабрикант бонбона, Коста И. Јовановић, столар, Коста Мандрина, кафеџија, Коста М. Марковић, бакалин, Коста Б. Михајловић, кафеџија, Крета Жижовић, пензионар, Лазар Матић, јоргандија, Љубомир Грујић, винар, Љубомир Јоксимовић, књиџар, Љубомир Марковић, пензионер, Љубомир Митровић, кожар, Марко Колаковић, ликерџија, Марко Петровић, пензионар, Матеја Николић, — Жабарац, кафеџија, Матеја Туфекџић, кројач, Михаило Стојиљковић, трговац, Михаило Ц. Тодоровић, магација и Милан Денчић, обућар.

X

Председник извештава одбор, да је према решењу његовом из прошле седнице стављен на дневни ред за данашњу седницу поново избор једног општинског лекара, пошто у прошлој седници ни један од пријављених кандидата није добио број гласова, који се законом тражи за пуноважно решење општинског одбора, и да је сада на дневном реду тај предмет.

Одборник г. Димитрије Миленковић наводи да у прошлој седници нису прочитане молбе пријављених кандидата и да се је то нарочито избегавало. Да тога није било дошло би се до избора лекара још у прошлој седници, јер би одборници из тих молби и поднетих докумената имали друкчије убеђење о овоме или ономе од пријављених кандидата, до чега се пак није могло доћи услед тога, што је председништво само прочитало списак пријављених компетената.

Тражи, да се молбе пријављених компетентата са поднетим документима сада прочитају пре него се избору лекара приступи.

Председник одбија навод одборника г. Миленковића, да је се нарочито избегавало чиње молби пријављених компетентата и поднетих докумената, јер у прошлој седници то није нико ни тражио, а да је ко то тражио без сумње би се иста писмена прочитала.

Одборник г. Милош Савчић мисли да овле не може сада бити речи о поновном избору већ о ужем избору између компетентата који су у прошлој седници добили највише гласова.

Председник чита раније решење одбора по овој ствари и објашњава одборнику г. Савчићу, да не може бити ужег избора, већ да се избор понова има извршити.

Одборник г. Димитрије Тадић цитира тач. 10. чл. 66. зак. о устројству општина и општ. власти, која гласи: одбор бира општинског лекара и инжењера по предлогу општинског суда, па наводи, да, кад закон овако прописује, онда је општински суд како у прошлој тако и у овој седници обихао закон и напустио и једну своју дужност и једно своје право тиме, што општинском одбору није формалним предлогом од пријављених компетентата предложио једнога за оп-

штинског лекара. Па кад општински суд у овом предмету није своју радњу саобразио закону, тражи се овај предмет врати општинском суду да исти по том предмету узме мишљење од шефа општинских лекара и сходно поменутом законском пропису учини општинском одбору потребан формални предлог по истом предмету.

Председник изјављује, да кад је овај предмет стављао на дневни ред, није био упознат са поменутиим законским прописом. Па пошто је досадања радња општ. суда по овоме предмету с обзиром на наведени законски пропис несаобразна закону, пристаје да се исти предмет по тражењу г. Тадића врати суду да своју радњу по истом саобрази закону пошто предходно од шефа општ. лекара изиште потребно мишљење.

Одборник г. Ђорђе Мишић наводи, да је пала реч како молбе пријављених компетентата и поднета документа нису у прошлој седници прочитана. Он је у прошлој седници тражио да се поднета документа уз молбе компетентата прегледају од стране једне стручне комисије на тек по том да се приступи избору лекара, док међу тим то његово тражење није ушло у записник. С тога то тражи и овом приликом како би одбор имао пред собом изнете квалификације свију компетентата и из истих се могао уверити који од истих има најбоље квалификације.

Одборник г. Миленко Стефановић сматра да се тач. 10. чл. 66. пом. закона не може разумети онако, како је тумачи г. Тадић али баш и кад би се онако имала разумети ипак сматра да је општински суд тим самим што је одбору саопштио имена пријављених компетентата уједно учинио и предлог да од пријављених избере једнога за општинског лекара. С тога тражи да се приступи избору у овој седници.

Одборник г. Димитрије Тадић поводом речи одборника г. Митића наводи, да није дужна нарочита комисија за оцену квалификације пријављених компетентата, кад општина има шефа свог санитета, који је компетентан да исте квалификације оцени и кад је општинском суду поменутиим законским прописом дато право предлагања. С тога понова тражи да се предмет врати суду да поступи у смислу ранијег његовог тражења.

Одборник г. Милош Савчић, наводи, да је било, од како је он одборник, више оваких избора. Да је се практиковало у једном случају да сам одбор бира у другом случају да је општински суд чинио предлог а у трећем, да је сам одбор овлашћивао суд да избор изврши.

Ако се пак узме да је најошправданије гледиште, да општински суд предлаже онда је у овоме случају и то учињено, јер је општински суд саопштивши одбору имена пријављених компетентата самим тим учинио предлог одбору да од пријављеног избере једнога за општинског лекара.

С тога тражи, да се избору приступи у овој седници.

Одборник г. Милушин Босић сматра да је општински суд већ учинио предлог чим је одбору саопштио имена пријављених компетентата и да о томе више не може бити речи. Али, мишљења је, да би, пре него би се избору приступило ваљало све пријаве упутити општинском санитету да их испита и кандидате по њиховим квалификацијама стави у ранг, па по том да се предмет врати одбору да изврши избор. С тога предлаже одбору да се овако поступи.

Одборник г. Јанаћко Јанковић, мишљења је, да треба из одбора изабрати ужи одбор, који би оценио поднете пријаве и документа и поднео извештај са мишљењем по коме би се приступило избору.

Одборник г. Никола Спасић слаже се са предлогом одборника г. Божића.

Одборник г. Милушин Стефановић кад је изашао и предлог г. Тадића и предлог г. Божића

слаже се са г. Божићем и тражи да се све понуде упуте општинском санитару, да их он испита и да предложи одбору све пријављене кандидате, који имају подједнаке а најбоље квалификације, па да одбор из истих кандидата избере једног за општинског лекара.

Одборник г. Михајло Михајловић предлага, да општински суд са шефом општинских лекара предложи општинском одбору тројцу од пријављених кандидата који имају најбоље квалификације, па да се између предложених избере један за општинског лекара.

Одборник г. Ђока Станојевић хтео би да скрати процедуру. Налази да је на првом месту непотребно испитивати квалификације пријављених, јер су то све лекари, који су надлежним путем добили право на праксу. Друго неумесно је да суд предложи кад се у закону каже да одбор бира, а не да прими к знању. Кад у закону стоји да одбор бира онда суд може предложити једнога а одбор изабрати другог и онда би наступило питање ко је изабрат да ли онај кога је суд предложио или онај кога је одбор изабрао. Без сумње онај кога је одбор изабрао а не онај кога је суд предложио. Па кад тако ствар стоји онда зашто без разлога продужавати процедуру, кад најпосле одбор мора бирати лекара јер му је то право законом дато. Тражи да се избору лекара одмах приступи.

Одборник г. Јован Илић наводи да се овомом дебатој само губи време. Тражи да се предмет упутити санитару у циљу који су раније неки од предговорника означили.

Одборник г. Раденко Дразовић налази, да је суд погрешно што није учинио формални предлог и тражи да се исти предмет врати суду да по закону поступи.

Председник извештава одбор да су тражили реч још г. г. Димитрије Миленковић, Миленко Стефановић, Ђорђе Митић, Милутин Божић (Чује се да се реши).

Председник пита одбор пристаје ли исти, да се још по овоме предмету говори или да се прекине даља дебата пошто су одборници који су се јавили да говоре већ говорили.

За овим је одбор решио да се прекине даља дебата и да се приступи избору.

Одборник г. Димитрије Миленковић предлага да се прочитају молбе пријављених компетената и поднетих документа.

Председник ставља на решење овај предлог одборника г. Миленковића и одбор одбацује исти предлог.

Одборник г. Милушин Војсић понова тражи да се његов предлог стави на решење.

Председник ставља на решење предлог одборника г. Милутина Војсића и одбор по истом предлогу решава:

Да се све добивене пријаве за општинског лекара упуте са поднетим документима шефу општинских лекара, да их испита и састави списак пријављених кандидата, у коме да назначи: где је, са каквим успехом и када, који од истих свршио медицину; где је за које време и са каквим успехом дотични вршио лекарску праксу. У опште да у томе списку изложи: све податке о свршеној школи и пракси дотичних кандидата, ставивши на прво место онога који има најбоље квалификације па даље редом остале по квалификацијама а поред тога да изјави своје мишљење о томе који би од пријављених кандидата с обзиром на то са каквим је успехом свршио медицину и на показани успех у пракси, био најпогоднији за општинског лекара, па кад то буде учињено да се предмет врати одбору на коначно решење.

XI

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: избор члана надзорне комисије на место пок. Мише Марковића; предлог грађевинског одељења за повећање броја цртача; предлози суда за одобрење накнадних кредита на извесне буџетске партије; саопштење одговора г. министра војног по предмету тражења општ. суда да се општини допусти да уреди мали Калимегдан и подигне антрпоте са савске стране великог Калимегдана; саопштење процене имања Милана Живковића у Сремској улици; саопштење извешћа комисије за преглед алата за изношење нечистоће из вароши и решење коме да се исти посао уступи; извештај економног одељења о држаној лицитацији за продају плаца регулационог фонда у Симиној улици; претрес извешћа одборске комисије за проучење питања о утврђењу варошког рејона; продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда и одобрење кредита за исплату интереса на дуг фонду Љубомира Радијевића, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Опело. — На дан 13. окт. м. у 10 часова пре подне извршено је свечано опело, у цркви Светога Николе на београдском новом гробљу, над смртним остацима велике добротворке и ктиторке исте цркве, покојне Драгиње Станојла Петровића, бив. члана Државног Савета. Том приликом поред осталих држао је и председник београдске општине г. Милован Р. Маринковић реч која гласи:

Допустите ми Ваша Високопреосвештенства, допустите ми поштоваоци покојне Драге Станојловице, као председнику београдске општине, да изнесем пред вас дело, којим је овековечила своје име покојница, с којом се данас растајемо.

Кад дела говоре, мени не требају многе речи да описујем на растанку покојну Драгу Станојловицу, како су је обично Београђани називали.

Ево тога дела: 7. јула 1889 године Митрополит Српски, сада већ покојни, Михаило, упутио беше писмо тадашњему председнику београдске општине покојноме Живку Карабиберовићу ове садржине:

„На новоме гробљу нема цркве, ни капеле, па се због тога јављају тегобе људима, који сарањују и спомињу своје умрле. Чујем да сте одредили место на гробљу за цркву, но општина нема новаца да сагради цркву или капелу у гробљу те ће дуго остати место празно. Имао сам разговора о томе са неким добрим Хришћанима, па сам добио сигуран одговор, да начиним план за цркву у гробљу тако да кошта црква 4000 дук. цес. а 1000 дук. цес. за унутрашњи украс.

Саопштавајући вам ово молим вас да будете добри дати свој пристанак у име наше уважене општине, и ако би имали што приметити, изволите нам јавити, односно ове цркве.“

„Приложник жели да буде храм цркве Свети Никола 9. маја и да се сарани у цркви где ће имати своју гробницу.

„Потребно је да се спреми све, што треба, те да се идућег пролећа отпочне грађење цркве ове с божијом помоћу и благословом, на утеху верних хришћанских душа.“

Тако гласи ориџинално и својеручно писмо првосвештеника Михаила, које се чува у општинскоме архиву.

Четвртога дана после овога писма Одбор београдске општине одлучује: „општина београдска одобрава са највећом захвалношћу подизање цркве на новоме гробљу као задужбину лица које је изјавило Њ. В. Митрополиту да је вољно приложити на ту цел 5000 дуката.“

Након непуних пет година од појаве ове ствари у Одбору београдске општине имао сам ретку срећу да лично примим у име Београдске општине, као њезин председник, а из руку узвишене добротворке, сада покојне Драгиње, већ саграђену цркву богато искићену у унутрашњости њезиној.

Писмо, које је упутила Београдској Општини 1. маја 1893 године, гласи:

„Моју задужбину, цркву св. оца Николаја, славе њене 9. маја, на новом гробљу, предајем општини београдској на вечна времена, но са ниже изложеним условима:

1-о. Нико не може бити сарањен у цркви ни у озиданој за то гробници под сводом осим мене и супруга ми, који се са мојим сином већ налази у тој гробници. Исто тако никакве гробнице не могу се зидати како у цркви тако и ван ње до рејона означеног плочицама.

2-о. У цркви, како изнутра тако и споља, не допуштам никакве додатке у виду украса, а изнутра вешање икона, кандила и др. Ово право задржавам само ја за живота мога или тестаментом, ако би на то била моја воља.

3-е. У цркви, изузимајући стола владоочева, владичина и ктиторкиног не могу се више никакви столови градити, а такође не смеју се додавати преграде.

4-о. Ако би се појавила потреба, да се црква ложи, то може бити под условом да се од тога црква не квару, а добро би било да је фуруна гвоздена на ножицама и да за димњак употреби оцак, који се већ налази у олтару, за кадионице.

5-о. У случају ако би се неки део цркве повредио ма каквим узроком, оправке ће се вршити у истом стилу, и са истим материјалом. За ту цел одредићу у моме тестаменту после моје смрти 500 дук. као црквени фонд, који ће се дати под интерес Управи Фондова. Овај фонд има се после свакога учињеног утрошка за црквене потребе допунити са стране општине а од прихода црквеног.

6-о. Црква ова имаће свога нарочитога свештеника како ради уредног богослужења у њој тако и ради преке потребе грађана, који желе побожно овде молити се за душе својих умрлих.

7-о. Свештеника ће постављати Митрополит Србије и јављати општинском суду који ће свештенику придати три грађанина у помоћ за уредно вјеће рачуна, о приходу и издатку цркве ове, као и о одржавању реда у њој за време служења.

Молим суд општински да ме извести решењем о пријему овога акта и престанку на услове, који су овде изложени.“

Одмах за овим писмом упутио је Митрополит Српски пок. Михаило 4. маја 1893 овако писмо Београдској Општини:

„Новоиздана црква на новом гробљу, а задужбина гђе Драгиње и мужа јој пок. Станојла Петровића, бив. државног саветника, готова је.

У име Божје, у недељу 9. тек. м. као на дан светог оца Николаја, коме је црква посвећена, извршиће се освећење исте.

„Освећење почеће у 9 часова пре подне, а после освећења свршиће се свечана архијерејска служба.

„Пошто г-ђа Драгиња ову своју задужбину уступа општини града Београда ради потребног свршавања религиозних обреда житељима града Београда то вас, господине председниче, извештавамо о овоме, како би и ви са уваженим представницима општине града Београда присуствовали овој свечаној и врло реткој прослави црквеној.

„Шаљемо вама и представницима града Београда наш архипастирски благослов.“

Поводом примања ове цркве и поводом њезинога освећења одбор београдске општине у седници од 3. маја 1893 године одлучио је:

Да присуствује светковини дванаест одборника; а у седници од 14. маја исте године одлучио је још: да се црква прими као поклон од госпође Драгиње са захвалношћу.

Сем тога да се изда госпођи Драгињи писмена захвалница са потписима свега општинског представништва. Најпосле да се слике г-ђе Драгиње и Станојла Петровић чувају у заседању београдске општине као добротвора њезиних.

Имао сам срећу да лично извршим прва два дела ове одлуке т.ј. да примим цркву и да предам госпођи Драгињи израђену на пергаменту Захвалницу ове садржине:

„Госпођо,

„Примајући од вас у својину београдске општине ново озидану цркву на новоме гробљу варошком — коју сте ви, госпођо, подигли и украсили о својем трошку, а за вечиту успомену на вашег почившег супруга Станојла Петровића, бившег државног саветника, и вас, и дана 9. маја 1893 г. по освећењу извршеном уступили општини београдској, — потписани представници београдске општине, у име целог београдског грађанства, изјављују вам овим путем своју топлу захвалност на овом тако ретком и драгоценом дару, са жељом да Бог подари вама дуг и задовољан живот, да се на вас угледају многи побожни Хришћани и да ви овим својим примером светлите као узор Српкиња свима покољењима престонице и Српства.“

Ето, тако је задужила Београђане трајном захвалношћу ова ретка родољубива и побожна жена.

Саградивши ову богомољу на њезину славу а Београђанима на дику и подмирење побожних потреба, покојница је овим делом помогла не само сиромаша него и богатог Београђанина да прослављају Свевишњег обилазећи хумке и гробове своје преминуле деце, својих родитеља и пријатеља. Таквој жени рецимо:

Слава Драги Станојловици!

Умро Управник општинске трошарине Јован Дамњановић умро је 7. ов. м. у 6 часова пре подне и сахрањен 8. истог м. у 2 часа по поене. Бог да му душу прости.

Врши дужност управника општинске трошарине. Смрћу пок. Јована Дамњановића управника општинске трошарине упражњено је место управника општинске трошарине.

Услед тога суд је општински решењем својим од 12. ов. м. АБр. 10505 одлучио:

Да дужност управника општинске трошарине до постављења другог лица за управника општ. трошарине врши члан суда г. Драгутин Симић.

Општински буџет. Комисија одбора општинског за састав пројекта општинског буџета за идућу годину претресла је пројект општ. буџета за идућу годину, који је општ. суд саставио и утврдила позиције расхода истог.

К О Н К У Р С

У општини београдској упражњено је место **управника општинске трошарине.**

С тога суд општине београдске овим позива сва лица, која испуњавају све оне погодбе, које су ниже изложене, а желе да конкурују на ово место, да му поднесу своје пријаве са потребним документима до 15. децембра тек. године закључно.

Плата је управника трошарине до 4080 динара на годину с правом на тантијему од 0,50% од чистог прихода ван царинарнице у суми до 5000 динара на годину.

Управник општинске трошарине може бити само онај, који испуњава ове погодбе:

а. да је рођен или прирођен Србин;

б. да је потпуно здрав;

в. да је школски образован т.ј. да је изучио правни или који други факултет или вишу трговачку школу (академију) код нас или на страни.

г. Лице које има напред изложене погодбе, треба да је поред тога провело у државној служби или управљало каквим домаћим новчаним заводом или индустријским предузећем најмање десет година и уз то да је признато као енергичан службеник.

д. Изабрато лице поред тога што треба, да има напред изложене погодбе мора приликом пријема дужности положити и кауцију у (8000) осам хиљада динара, која може бити у готовом новцу или државним хартијама од вредности или интабулацији на I степен на непокретно имање у Београду, које мора бити осигурано, ако на истом постоје зграде, и имати најмање два пут онолику вредност за колику се суму у кауцију залаже, а коју ће одредити комисија, од три члана, коју општински суд за то буде одредио.

Од суда општине београдске, 13. новембра 1901 г., АБр. 10506, Београд.

Грађанству београдском

Суду општинском представљено је да се често дешава, да поједини димничари који нису од одбора ово општинског избрати према правилима о уређењу еснафа димничарског за димничаре у Београду или нису помоћници ових, представљајући се за димничарске мајсторе за дотични квартал

или њихове помоћнике, бесправно прегледају димњаке на варошким зградама и том их приликом разним предметима запушавају чиме с једне стране излажу грађане штети, што морају да плаћају да им се димњаци услед тога чисте или пале, а с друге стране, доводе у сумњу исправност димничара за дотични квартал или његових помоћника при вршењу димничарског посла.

Да би се то избегло суд општине београдске позива београдске грађане, да ни под каким условом ни једном димничарском мајстору или димничарском помоћнику, који нема при се би уверење од димничара за дотични квартал да је његов помоћник, не допуштају, да им прегледа и чисти димњаке.

Димничарима, који су на основу напред поменутих правила од одбора ово општинског избрати наређено је, да своје помоћнике легализују потребним уверењима.

Од одбора ово општинског избрати су раније за димничарске мајсторе у Београду и то:

1. За квартал варошки Ламберт Клузачек, старији;

2. За квартал теразијски Сима Бркић;

3. За квартал врачарски без Милоша Великог улице с обе стране од кафане Лондона до краја: Марија Алексић, удова;

4. За квартал палилулски Алекса Дебељевић;

5. За квартал дорћолски Риста Милишић,

6. За квартал савамалски са Милоша Великог улицом с обе стране од кафане Лондона до краја Борђе Дебељевић; и

7. За Топчидер и његов рејон Коста Васиљевић.

Сваки грађанин који примети какву неисправност код димничарског мајстора за дотични квартал или код његових помоћника при вршењу димничарског посла позива се да то одмах достави општинском суду, како би исти са дотичним димничаром надлежно поступио.

Пошто је ово у интересу грађанства, то се општински суд нада, да ће се оно радо одазвати овоме позиву суда ако не жели да носи рђаве последице од неуредности димничара при вршењу димничарског посла.

Од суда општине београдске 10. новембра 1901 г., АБр. 10224, Београд.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г. Раја С. Поповић, шпедитер и комисионер из Београда, о својој слави Св. Архангелу Михаилу, сетио се и сиротиње београдске и послао преко потписатог председника општине београдској *десет динара* у сребру, да их раздели београдској сиротињи као прилог о његовој слави.

Суд општине београдске у име сиротиње београдске овим изјављује најтоплију захвалност овом племенитом дародавцу исте, с тим, да ће по његовој жељи поступити.

ББр. 5759

14. новембра 1901

Београд.

Секретар
Мих. М. Марјановић

Председник
Београд. општине,
Милов. Р. Маринковић

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА